РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н

за ратифициране на Договора между Република България и Република Казахстан за правна помощ по наказателни дела

Член единствен. Ратифицира Договора между Република България и Република Казахстан за правна помощ по наказателни дела, подписан на 14 ноември 2014 г.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на …… 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

ДОГОВОР
МЕЖДУ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
И
РЕПУБЛИКА КАЗАХСТАН
ЗА
ПРАВНА ПОМОЩ ПО
НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Република България и Република Казахстан, наричани по-нататък "Страните",

като се ръководят от нормите на международното право в областта на противодействието на престъпността и осъществяването на наказателно правораздаване,

като взимат под внимание голямото значение на развитието на сътрудничеството при оказване на взаимна помощ по наказателни дела,

като изхождат от приятелските отношения между двете държави,

се договориха за следното:

Глава 1
Общи разпоредби

Член 1
Задължения по оказване на правна помощ

1. Страните си оказват взаимна правна помощ по наказателни дела в съответствие с националното си законодателство и условията на този договор.

2. За целите на този договор терминът „наказателни дела" означава разследване, преследване и производство по отношение на престъпления, наказването за които е под юрисдикцията на компетентните органи на молещата страна.

3. Наказателни дела са също и делата, свързани с престъпления срещу данъчното и митническото законодателство или всички други дела, свързани с доходите, и оказването на помощ не може да бъде отказано въз основа на това, че законодателството на замолената страна не предвижда плащането на такъв вид данъци или не съдържа данъци, такси и митнически задължения в същия вид, като законодателството на молещата страна.

4. Правната помощ съгласно този договор включва:

а) връчване на призовки и други документи;

б) събиране на доказателства;

в) оглед, обиск и изземване;

г) извършване на експертиза;

д) разпит на пострадали, заподозрени, обвиняеми, подсъдими, свидетели, вещи лица;

е) предаване на вещи и документи;

ж) предаване на присъди или сведения за съдимост;

з) размяна на правна информация, в т.ч. и информиране за присъди;

и) всякаква друга форма на помощ, съвместима с предмета на този договор, която не е забранена от законодателството на замолената страна.

5. Този договор не се прилага по отношение на екстрадиция на лица, приемане за изпълнение на присъди по наказателни дела, предаването за изтърпяване на наказания по наказателни дела, трансфер на осъдени лица и трансфер на наказателни производства.

Член 2

Отказ и отлагане на оказване на правна помощ

1. Замолената страна може да откаже изцяло или частично оказването на поисканата правна помощ на молещата страна, в случай че:

а) изпълнението на молбата за оказване на правна помощ противоречи на нейното законодателство или не отговаря на условията на този договор;

б) престъплението, заради което постъпва молба за оказване на правна помощ, се наказва в молещата страна с вид наказание, забранено от законодателството на замолената страна;

в) съществуват основателни причини да се смята, че молбата за оказване на правна помощ е изпратена с цел наказателно преследване, наказване или подпомагане на други действия насочени против лицето поради неговата раса, пол, религия, националност или политически убеждения или че положението на това лице може да бъде утежнено по всяка една от тези причини;

г) замолената страна е започнала наказателно производство или има произнесена осъдителна присъда по отношение на същото лице за престъплението, посочено в молбата за оказване на правна помощ;

д) изпълнението на молбата за оказване на правна помощ заплашва суверенитета, сигурността, обществения ред или други съществени интереси на замолената страна, или може да стане причина за противоречия с основополагащи принципи в нейното законодателство.

2. Замолената страна може да отложи изпълнението на молбата за оказване на правна помощ, ако нейното изпълнение препятства водено на нейна територия наказателно производство.

3. Преди да бъде отказано изпълнението на молбата за оказване на правна помощ или да бъде отложено нейното изпълнение, замолената страна има право да разгледа въпроса за оказване на правна помощ при определени условия. За целта централните органи на Страните, определени съгласно член 3 на този договор, провеждат помежду си консултации и в случай на съгласие от молещата страна, правна помощ й се оказва при условията и реда, съгласувани между страните.

4. Когато замолената страна отказва или отлага оказването на правна помощ, тя незабавно уведомява писмено молещата страна за причините за отказа или отлагането.

Член 3

Ред на осъществяване на контактите

1. Съдилищата, прокуратурата, органите на вътрешните работи и другите компетентни органи си оказват правна помощ чрез централните органи на Страните. Централни органи са:

за Република България - Министерството на правосъдието,

за Република Казахстан - Генералната прокуратура.

2. При изпълнението на този договор централните органи на Страните влизат в пряка връзка помежду си.

3. В рамките на 30 (тридесет) календарни дни след влизането на този договор в сила Страните си разменят информация за централните органи, включително адреси и други необходими данни. Страните се информират

незабавно за всички промени на тези сведения.

Член 4
Действителност на документите

1. Документите, които са издадени или заверени от орган или от специално упълномощено за това лице в границите на компетентността им и в установената форма и са подпечатани с официален печат на територията на едната от Страните, се приемат на територията на другата страна без каквато и да е специална заверка.

2. Документите, които се приемат за официални на територията на едната от Страните, се ползват на територията на другата страна с правна сила на същите такива официални документи.

Член 5
Езици

1. Страните в отношенията помежду си при изпълнението на този договор използват руски език или официалния език на другата страна.

2 Документи, изготвени на официалния език на Страните или на друг език, трябва да са придружени с превод на руски език.

3. Удостоверяването на верността на писмения превод на документите се прави в съответствие с националното законодателство на Страните и разпоредбите на този договор.

Член 6
Разходи

1. Разходите по изпълнението на този договор се поемат от Страните съгласно националното им законодателство.

2. Разходите за оказване на правна помощ се поемат от замолената страна с изключение на случаите, когато в този договор е предвидено друго.

3. Молещата страна поема:

а) разноските за пътя и пребиваването в замолената страна на лицата, споменати в член 10 на този договор;

б) разноските за пътя и пребиваването в молещата страна, неполучената заплата за дните на отсъствие от работа на лицата, споменати в точка първа на член 11 на този договор;

в) разноските, свързани с предаването и охраната на лицата, задържани под стража или придружавани от конвой, съгласно член 15 на този договор;

г) разноските за заплащане на работата на вещи лица и преводачи;

д) разноските, свързани със съхранението и предаването на иззети вещи.

Член 7
Информация по правни въпроси

Въз основа на молба, централните органи на Страните си предоставят взаимно информация за действащото или действалото в държавата им законодателство и практиката по прилагането му, както и друга информация по правни въпроси.

Глава 2
Ред за оказване на правна помощ

Член 8
Молба за оказване на правна помощ и ред за изпълнението ѝ

1. Правната помощ по наказателни дела, предвидена в този договор, се оказва въз основа на писмена молба, подписана от длъжностно лице и подпечатана с печат на компетентния орган на молещата страна. При спешни случаи замолената страна може да приеме молба, изпратена по факс, както и с използване на други комуникационни средства. В този случай оригиналът на молбата се изпраща във възможно най-кратки срокове.

2. Молбата за оказване на правна помощ се изпълнява в съответствие със законодателството на замолената страна и с процедурите, описани в молбата, ако те не противоречат на законодателството на замолената страна и на основните принципи на нейното право.

3. Ако замолената страна смята, че информацията в молбата е недостатъчна за нейното изпълнение, тя може да поиска допълнителна информация.

4. Централните органи на Страните вземат необходимите мерки за своевременно и пълно изпълнение на молбите за правна помощ. Ако съгласно точка 1, член 2 на този договор правната помощ не може да бъде оказана, централният орган на замолената страна връща на централния орган на молещата страна молбата за правна помощ и приложените документи.

Член 9
Съдържание на молбата за оказване на правна помощ

1. В молбата за оказване на правна помощ се посочва:

а) наименованието на компетентния орган, който провежда разследването или съда;

б) описание на престъплението с посочване на времето и мястото на неговото извършване и причинената щета, при наличие на такава;

в) посочване на приложимите разпоредби на законодателството, включително разпоредбите за давностните срокове за привличане към наказателна отговорност и извлечение от наказателния закон, в който се предвижда отговорност за престъплението, за което се иска правна помощ;

г) описание на исканите действия;

д) в спешни случаи се посочва срокът, в рамките на който се очаква да бъде изпълнена молбата за оказване на правна помощ;

е) лицата, чието присъствие е необходимо при изпълнението на молбата за оказване на правна помощ съгласно член 10 на този договор;

ж) информация за таксите и възстановимите разходи, които има право да получи лицето, призовано да се яви на територията на молещата страна съгласно член 11 на този договор.

2. Молбата за оказване на правна помощ по възможност включва и следното:

а) информация за лицата, срещу които се води разследване;

б) информация за лицето, което трябва да бъде разпознато или да бъде

открито местонахождението му;

в) информация за личността и местопребиваването на лицето, на което трябва да бъдат връчени документите, както и начина, по който това да бъде направено;

г) информация за личността и местопребиваването на лицето, което трябва да даде показания или да направи изявление;

д) местонахождението и описание на мястото или вещта, на които трябва да бъде направен оглед;

е) местонахождението и описание на мястото, където трябва да бъде извършен обиск, и посочване на вещите, които трябва да бъдат иззети;

ж) всяка една специална процедура, изисквана за изпълнение на молбата за оказване на правна помощ, и съответните условия за това;

з) степента на поверителност, която е необходимо да се спазва, със съответната обосновка за нея;

и) всякаква друга информация, която спомага за изпълнението на молбата за оказване на правна помощ.

Член 10

Присъствие на представители на компетентните органи при оказване на правна помощ

Представители на компетентните органи на молещата страна могат със съгласието на замолената страна да присъстват при изпълнението на молбите за оказване на правна помощ по наказателни дела.

Член 11

Призоваване на пострадалите лица и техните представители, гражданските ищци и гражданските ответници, свидетелите и вещите лица

1. При необходимост могат да бъдат призовавани за участие в досъдебното производство или при разглеждането на делото в съда на територията на едната от Страните пострадалите лица или техните законни представители, гражданските ищци, гражданските ответници, свидетели и вещи лица, намиращи се на територията на другата страна.

2. По молба на лицата, посочени в точка 1 на този член, компетентният орган им изплаща аванс за покриване на съответните разходи, предвидени в подточка б), точка 3 на член 6 от този договор. Изплащането на аванс може да се направи чрез дипломатическото представителство на молещата страна.

3. В случай на неявяване, призованото лице не подлежи на санкции или принудителни мерки.

Член 12

Имунитет

1. Пострадалото лице или неговият законен представител, гражданският ищец, гражданският ответник, свидетелят и вещото лице, призовани в съответствие с член 11 на този договор, независимо от гражданството им, не могат на територията на молещата страна да бъдат привличани към наказателна или административна отговорност, задържани под стража или да им бъде наложено наказание за деяние, извършено от тях преди преминаване на държавната й граница, както и във връзка с показанията им или заключенията на

вещите лица по делото - предмет на разглеждане.

2. Лицата, посочени в точка 1 на този член, губят предвидените в него гаранции, ако не напуснат територията на молещата страна, макар и да имат тази възможност, преди изтичане на петнадесетдневен срок от деня, когато им бъде съобщено, че по-нататъшното им присъствие не е необходимо. В този срок не се включва времето, през което тези лица по независещи от тях причини не са могли да напуснат територията на молещата страна.

Член 13

Ред за връчване на документи

1. Връчването на документи се извършва в сроковете, предвидени в законодателството на замолената страна.

2. Замолената страна изпраща на молещата страна потвърждение за връчване на документите – разписка за получаването им (с дата и подпис на получателя) или протокол с информация за начина и времето на връчване и за лицето, което е получило документите.

3. Ако документите не могат да бъдат връчени на адреса, посочен в молбата за оказване на правна помощ, замолената страна в съответствие със своето законодателство предприема мерките, необходими за установяване на адреса. В случай че установяването на адреса се окаже невъзможно, централният орган на замолената страна уведомява за това централния орган на молещата страна и му връща документите, подлежащи на връчване.

Член 14

Правомощия на дипломатическите и консулските представителства

Страните имат право да връчват документи на своите граждани, намиращи се на територията на другата страна, чрез дипломатическите и консулските си представителства.

Глава 3

Специални разпоредби за правна помощ по наказателни дела

Член 15

Временно предаване на лица, задържани под стража или изтърпяващи наказание "лишаване от свобода"

1. В случай на необходимост по молба на едната страна, лице, независимо от неговото гражданство, което е задържано под стража или изтърпява наказание "лишаване от свобода" на територията на другата страна, може с негово съгласие да бъде временно предадено на молещата страна за извършване на процесуални действия по наказателно дело, при условие, че ще остане задържано под стража и върнато в съгласуван между Страните срок.

2. Временното предаване на лицето трябва да се осъществи така, че да не попречи на разследването, което се води по отношение на това лице от замолената страна.

3. Лицето, временно предадено в съответствие с точка 1 на този член, се ползва от гаранциите, предвидени в член 12 на този договор, когато това е приложимо.

4. Срокът, през който предаденото съгласно този член лице е било под стража в молещата страна, влиза в общия срок на изтърпяване на наказанието по присъдата, издадена в замолената страна.

5. В случаите, когато за временното предаване е необходимо транзитното преминаване на лицето задържано под стража през територията на трета държава, молещата страна изпраща до компетентния орган на третата държава молба за транзитно преминаване и своевременно уведомява замолената страна за резултатите от разглеждането на молбата, като й изпраща съответната документация.

Член 16

Претърсване и изземване

1. Замолената страна в съответствие с нейното законодателство изпълнява молби за претърсване, изземване и предаване на вещи и документи на молещата страна съгласно законодателството на замолената страна, в случай че молбата съдържа информация, която доказва нуждата от извършването на такива действия.

2. Замолената страна предоставя информацията, която молещата страна може да поиска, относно резултатите от претърсването, мястото и обстоятелствата и последвалото изземване на вещи и документи.

3. Замолената страна може да поиска от молещата страна съгласието й за реда и условията, които се смятат за необходими за защитата на интересите на трети лица във връзка с вещите, подлежащи на предаване.

Член 17

Предаване на вещи и документи

1. При наличие на съответна молба, всички открити на територията на замолената страна вещи и документи, получени в резултат на престъплението, за разследването на което е поискана правна помощ, се предават на молещата страна. Предаването се извършва при спазване правата на трети лица върху вещите.

2. Ако вещите и документите са необходими на замолената страна като доказателство по наказателно дело, предаването им може да бъде отложено до приключване на производството по делото.

3. Ако вещите и документите подлежат на изземване или конфискация на територията на замолената страна, тази страна може да откаже тяхното предаване или да ги предаде временно.

4. Ако законодателството на замолената страна или интересите за защита на правата на трети лица изискват това, всички предадени по този начин вещи и документи се връщат на замолената страна безплатно след приключване на съдебното производство по искане на тази страна.

5. Вещите, които се предават съгласно този договор, не се облагат с мита, данъци и такси.

Член 18

Ред за разглеждане на дела, подсъдни на съдилищата и на двете страни

При повдигане на обвинение срещу лице или група лица за извършване на няколко престъпления, подсъдни на съдилищата на Страните, компетентен да

ги разгледа е съдът на тази страна, на територията на която е приключило досъдебното производство. В този случай делото се разглежда по правилата на съдебното производство на тази страна.

Член 19

Конфиденциалност

1. При наличие на съответната молба, замолената страна взема необходимите мерки за запазване в тайна на молбата за оказване на правна помощ, на съдържанието на молбата и приложените документи и на всички действия, предприети във връзка с изпълнението на молбата. Ако тази молба не може да бъде удовлетворена без да се наруши конфиденциалността, замолената страна информира за това молещата страна, която решава дали да се изпълни молбата за правна помощ при тези условия.

2. По молба на замолената страна, молещата страна запазва в тайна информацията и доказателствата, предоставени й от замолената страна, с изключение на случаите, когато тази информация и доказателства са необходими за провеждане на разследването и съдебното производство, посочени в молбата за оказване на правна помощ.

Член 20

Ограничение на използването

1. Молещата страна не използва и не предава без съгласието на замолената страна предоставените й по силата на този договор доказателства или информация за разследване или съдебно производство различни от тези, посочени в молбата за оказване на правна помощ.

2. В случай на промяна в обвинението, предоставените доказателства или информация могат да се използват дотолкова, доколкото престъплението, за което е предявено обвинението, представлява престъпление, за което в съответствие с този договор може да бъде оказана правна помощ.

Член 21

Защита на свидетелите, пострадалите и другите участници в наказателния процес

Страните вземат предвидените в законодателството им мерки за защита на свидетелите, пострадалите и другите участници в наказателния процес по дела за престъпления, по които се води съвместно разследване, както и при разглеждане на такива дела в съда, ако интересите за осъществяване на правосъдието изискват това.

Член 22

Уведомяване за присъди и сведения за съдимост

1. Всяка от Страните при поискване информира другата страна за влезли в сила присъди, постановени срещу граждани на другата страна и на лица с постоянно местожителство на територията на другата страна.

2. Страните се информират въз основа на получена молба за съдимостта на лица, осъдени от техните съдилища, ако тези лица се привличат към наказателна отговорност на територията на молещата страна.

Глава 4
Заключителни разпоредби

Член 23
Уреждане на спорове

Всички спорове и разногласия относно тълкуването или прилагането на разпоредбите от този договор се уреждат чрез консултации и преговори между Страните.

Член 24
Отношение към други международни договори

1. Разпоредбите на този договор не засягат правата и задълженията на Страните, произтичащи от други международни договори, в които те участват.

2. Страните могат да сключват помежду си споразумения, включително и от междуведомствен характер, по въпроси, залегнали в този договор, с цел допълване или разширяване на действието на разпоредбите му или за улесняване на прилагането на заложените в него принципи.

Член 25
Внасяне на допълнения и изменения

В този договор могат да се правят допълнения и изменения, които са негова неразделна част и се оформят във вид на отделни протоколи, които влизат в сила по реда, предвиден в член 26 на този договор.

Член 26
Влизане в сила

Този договор подлежи на ратифициране и влиза в сила на 30 (тридесетия) ден след датата на получаване на писмено съобщение по дипломатическите канали за изпълнението от Страните на вътрешнодържавните процедури, необходими за влизането му в сила.

Член 27
Срок на действие и денонсиране

1. Този договор се сключва за неопределен срок.

2. Всяка от Страните има право да прекрати действието на този договор по всяко време, като уведоми писмено за това другата страна по дипломатическите канали. Действието на настоящия договор се прекратява след изтичането на шест месеца от датата, на която е получено съответното предизвестие. В случай на прекратяване на настоящия договор започнатите действия по оказване на правна помощ продължават до тяхното окончателно приключване.

Член 28

Прилагане на договора

Този договор се прилага при изпълнение на молби за правна помощ и по отношение на деяния, извършени преди влизането му в сила.

Подписан в град София на 14 ноември 2014 г. в два екземпляра на български, казахски и руски език, като всички текстове имат еднаква сила.

При възникване на разногласия в тълкуването на разпоредбите на този договор Страните използват текста на руски език.

За Република България **За Република Казахстан**

М О Т И В И

към проекта на Закон за ратифициране Договора между Република България и Република Казахстан за правна помощ по наказателни дела

Със законопроекта се предлага Народното събрание да ратифицира Договора между Република България и Република Казахстан за правна помощ по наказателни дела, подписан на 14 ноември 2014 г.

Целта е да се осигури необходимата правна основа за развитието на правното сътрудничество между Република България и Република Казахстан и за по-ефективното противодействие и борба срещу престъпността с транснационален характер.

Договорът за правна помощ по наказателни дела урежда задълженията за оказване на правна помощ, като определя кои дела се считат за наказателни за целите на договора; изброени са: видовете правна помощ, които могат да бъдат предоставени по силата на договора; основанията за отказ и отлагане на предоставянето на правната помощ; редът за осъществяване на контактите между централните органи на страните, както и самите централни органи (Министерството на правосъдието за Република България и Генералната прокуратура за Република Казахстан); езиците на които се осъществява комуникацията между страните и на които се предават, съответно се изпълняват молбите за правна помощ; разходите за изпълнение на молбите за правна помощ, както и редът за оказване на правна помощ и съдържанието на молбите. Предвидени са и специални разпоредби за отделните видове правна помощ – временно предаване на лица, задържани под стража или изтърпяващи наказание „лишаване от свобода"; претърсване и изземване; предаване на вещи и документи. Договорът съдържа и разпоредба относно защита на свидетелите, пострадалите от престъпления и на другите участници в наказателния процес.

Договорът изрично предвижда, че подлежи на ратификация и влиза в сила на тридесетия ден след размяната на ратификационните документи. Договорът между Република България и Република Казахстан е сключен за неопределен срок, като всяка от страните има право да прекрати действието

му по всяко време след писмено уведомяване на другата страна по дипломатически път. Прекратяването влиза в сила в срок шест месеца от датата на получаване на съответното уведомление.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)